Raadsinformatiebrief

Datum	5 februari 2019	Zaaknummer	1948192515
		Portefeuille	Economie, innovatie en financiën
			J.H.M. Goijaarts
Onderwerp	Decembercirculaire 2018		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Kennis te nemen van de decembercirculaire 2018.

Aanleiding
Dit is de vierde gemeentefonds-circulaire van 2018. Het gaat primair om onderwerpen die voor het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het Rijk. Daarin zitten negatieve effecten voor de gemeentelijke (meerjaren)begroting. Ook is meer bekend geworden over de effecten van de wijze waarop het Rijk omgaat met het BTW compensatiefonds, hetgeen eveneens leidt tot bijstellingen in de (meerjaren)begroting.

Kernboodschap
De decembercirculaire is geen bijstelmoment voor het accres. Het karakter van de circulaire is vooral het afwikkelen van de laatste zaken van het uitkeringsjaar 2018.
Toch is op basis van de Najaarsnota van de Rijksoverheid een behoorlijke onderuitputting te verwachten. Macro wordt een bedrag van € 100 miljoen verwacht. Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een structureel nadeel van circa € 385.000.
In de meicirculaire 2019 zal het ministerie BZK de onderuitputting cijfermatig verwerken.

Ook zijn er sinds het vaststellen van de programmabegroting 2019 in november 2018 (financiële) ontwikkelingen geweest. Dit heeft tot gevolg dat het financieel meerjarenperspectief flink naar beneden is bijgesteld. Ontwikkelingen zijn o.a. de negatieve doorwerking van de septembercirculaire 2018, een andere methodiek vanuit het Rijk t.a.v. de inzet van de ruimte onder het plafond BTW-compensatiefonds en wettelijk verplichte raadsbesluiten (o.a. over beleidsharmonisaties en daarbij vereiste onderhoudsniveaus en verhoging van bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen). Op dit moment onderzoeken wij hoe we de begroting meerjarig weer in evenwicht krijgen en welke voorstellen wij u hiervoor willen voorleggen. Wij werken dit uit in de kadernota 2020, die wij u in het voorjaar zullen presenteren.

Uitgangspunten oormerken van middelen uit algemene uitkering
Bij de uitgangspunten van de begroting 2018 is voorgesteld om de volgende werkwijze te hanteren voor het oormerken van middelen uit de algemene uitkering:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld algemene uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het taakveld. Bij de kadernota/programmabegroting vindt dan integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn ook de verhoging/verlaging oormerken.
- In principe aanvullende middelen sociaal domein oormerken. Dit uitgangspunt verder uitwerken bij de evaluatie van de reserve sociaal domein bij de jaarrekening.

Hieronder worden per onderdeel de mutaties in de decembercirculaire 2018 toegelicht.

Ontwikkeling uitkeringsbasis
In de jaren 2016 tot en met 2018 wordt de uitkeringsbasis positief bijgesteld.
Dit komt doordat de landelijke aantallen van de basisgegevens bij de maatstaven minder zijn gestegen dan vooraf geraamd.

Implementatie richtlijn EED
Gemeenten zijn vanaf 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de Europese Richtlijnen Energie-efficiëntie (EED). Voor de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak worden gemeenten gecompenseerd. Deze compensatie is gebaseerd op de evaluatie van de energie-auditplicht die in 2018 heeft plaatsgevonden.
Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een bedrag van € 10.707. Conform uitgangspunten reserveren we deze middelen binnen het taakveld algemene uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het taakveld.

Aanpassing onttrekking DigiD en MijnOverheid
Eind 2017 hebben de VNG en het ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid 2018 via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. Bij de meicirculaire 2018 zijn hiervoor middelen uitgenomen. Inmiddels is gebleken dat niet het volledige bedrag benodigd is. Het restant wordt, conform afspraak met de VNG, bij de decembercirculaire 2018 teruggestort in de algemene uitkering.

Berichtenbox
In 2017 hebben de gemeenten, via de algemene uitkering, bijgedragen aan het beheer van de Berichtenbox voor burgers. Bij de eindafrekening van de opdracht is gebleken dat niet alle middelen voor 2018 benodigd waren. Om die reden wordt het resterende bedrag teruggestort naar de algemene uitkering.

Generieke digitale infrastructuur
De gereserveerde middelen voor de generieke digitale infrastructuur (GDI) 2017 en 2018 zijn niet volledig uitgeput. Het resterende bedrag wordt teruggestort naar de algemene uitkering.

Verduurzaming basisscholen
In het "innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen' leren gemeenten en schoolbesturen hoe een bestaand schoolgebouw succesvol van het aardgas af kan worden gehaald, hoe het binnenklimaat verbeterd kan worden en de energierekening omlaag kan gaan. Een adviescommissie heeft besloten elf gemeenten te selecteren die ieder een financiële stimulans van € 350.000 ontvangen voor de aardgasvrije en frisse renovatie van een basisschoolgebouw. Dit bedrag wordt gedeeltelijk (€ 318.182) uitgekeerd bij deze decembercirculaire. Bij de meicirculaire 2019 volgt het overige deel.
De gemeente Meierijstad ontvangt deze bijdrage voor het projectvoorstel voor de renovatie/uitbreiding van basisschool De Uilenbrink te Veghel.

Pilots woningmarkt/Aanpak overlast recreatieparken
Ter uitvoering van de aanpak goed verhuurderschap, de actie-agenda vakantieparken en de totstandkoming van de woningmarktdeals geeft het Ministerie van BZK gemeenten een financiële impuls. Zes gemeenten, waaronder de gemeente Meierijstad, krijgen een bijdrage voor de actie-agenda vakantieparken. De pilots hebben als opbrengst om te komen tot leerpunten die met andere gemeenten gedeeld kunnen worden. Voorwaarden is dat de Rijksbijdrage eenmalig is, en dat bij de afronding de leerpunten in beeld worden gebracht door de gemeenten.

Informatieplicht energiebesparende maatregelen
Per 1 juli 2019 treedt de informatieplicht in werking voor bedrijven met een middelgroot energieverbruik. Deze bedrijven moeten uiterlijk 1 juli 2019 rapporteren welke energiebesparende maatregelen zij hebben genomen met een terugverdientijd van vijf jaar of langer. Bedrijven worden verplicht te rapporteren aan gemeenten of omgevingsdiensten. Dankzij de informatieplicht is het bevoegd gezag beter in staat informatie gestuurde handhavingsprogramma's op te stellen en prioriteit te geven aan die bedrijven waar het meeste resultaat te behalen is. Om deze werkwijze te implementeren is een éénmalige bijdrage ontvangen in de decembercirculaire 2018 als tegemoetkoming in de uitvoeringskosten van de informatieplicht.
De werkzaamheden die hier mee gepaard gaan worden uitgevoerd door ODBN. De ODBN gaat vanaf 1 juli 2019 toezicht houden op de naleving van de informatieplicht en bedrijven die geen of onvoldoende informatie aanleveren aanschrijven.
Voorgesteld wordt om deze éénmalige extra middelen die we bij de decembercirculaire 2018 hebben ontvangen (€ 14.999) te oormerken en toe te voegen aan de bijdrage ODBN 2019 die in de begroting is opgenomen.
Vanaf 1 januari 2020 wil de ODBN op basis van een analyse van de ontvangen informatie, informatie gestuurd toezicht houden op de uitvoering van energiebesparende maatregelen. Daarvoor zal de ODBN een nader voorstel doen voor het gemeentelijk werkprogramma van 2020.

Schulden en armoede
Ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid heeft het kabinet bij de meicirculaire 2018 middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2018 tot en met 2020. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Gemeenten geven met de incidentele middelen uit het regeerakkoord voor 3 jaar een impuls aan de verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid.

Van de beschikbaar gestelde middelen in 2019 is een deel naar voren gehaald en in december 2018 uitbetaald in plaats van in de loop van 2019.
Hierdoor is het budget hiervoor voor de gemeente Meierijstad in 2018 verhoogd met een bedrag van € 28.409. En 2019 wordt het budget met hetzelfde bedrag verlaagd.

Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches
Voor de brede regeling combinatiefuncties zijn nieuwe bestuurlijke afspraken ondertekend door de ministeries van VWS, OCW en SZW en de VNG. Deze nieuwe bestuurlijke afspraken treden in werking vanaf 2019 en zullen lopen tot en met 2022.
De gemeente Meierijstad ontvangt vanaf 2019 jaarlijks een extra bedrag van € 13.438. Deze middelen zijn bestemd voor het uitbreiden van het aantal FTE t.b.v. impuls combinatiefuncties.

De bovenstaande mutaties leiden tot het volgend totaaloverzicht.

Mutaties decembercirculaire 2018					
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Mutaties algemene uitkering:					
Ontwikkeling uitkeringsbasis	€ 190.582				
Implementatie richtlijn EED	€ 10.707				
aanpassing onttrekking DigiD en MijnOverheid	€ 5.967				
Berichtenbox	€ 3.580				
Generieke digitale infrastructuur	€ 2.387				
Verduurzaming basisscholen	€ 318.182				
Pilots woningmarkt (aanpak overlast recreatieparken)	€ 75.000				
Informatieplicht energiebesparende maatregelen	€ 14.999				
Schulden en armoede	€ 28.409	-€ 28.409			
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches		€ 13.438	€ 13.438	€ 13.438	€ 13.438
Totaal toename algemene uitkering decembercirculaire 2018:	**€ 649.813**	**-€ 14.971**	**€ 13.438**	**€ 13.438**	**€ 13.438**
Te oormerken:					
Implementatie richtlijn EED	€ 10.707				
Verduurzaming basisscholen	€ 318.182				
Pilots woningmarkt (aanpak overlast recreatieparken)	€ 75.000				
Informatieplicht energiebesparende maatregelen	€ 14.999				
Schulden en armoede	€ 28.409	-€ 28.409			
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches		€ 13.438	€ 13.438	€ 13.438	€ 13.438
Te oormerken middelen:	**€ 447.297**	**-€ 14.971**	**€ 13.438**	**€ 13.438**	**€ 13.438**
Totaal voordeel decembercirculaire 2018:	**€ 202.516**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

De aanpassing van de algemene uitkering aan de hand van de decembercirculaire 2018 voor 2018 wordt verwerkt als onderdeel bij de jaarrekening 2018. Het budgettair voordeel van de decembercirculaire voor 2018 is, na het oormerken van de diverse middelen, in totaal € 202.516. Administratief zullen in verband met het afsluiten van het jaar 2018 de te oormerken bijstellingen (in totaal € 447.297) in eerste instantie een batig effect hebben op het jaarrekeningsaldo. Bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo worden de te oormerken bijstellingen toegevoegd aan de budgetten in 2019.

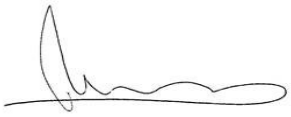
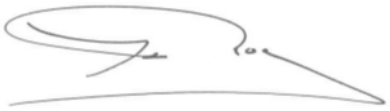
Zoals hiervoor gemeld zullen de effecten van de doorwerking van de septembercirculaire, de afnemende ruimte in het BTW-compensatiefonds en de doorwerking van de door de raad vastgestelde beheersplannen worden uitgewerkt in de kadernota 2020. Wij zullen daarin voorstellen presenteren om de begroting weer meerjarig in evenwicht te brengen.

Participatie
n.v.t.

Duurzaamheid
n.v.t.

Financiën
Zie het bovenstaande totaaloverzicht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
	
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij